

BAKICI GİDERİNİN HESAPLANMASI

Sigortalının başkasının yardımına muhtaç olması nedeniyle, ölüm tarihine kadar brüt asgari ücretle bakıcı giderinin hesaplanması gerekir.

Dava, sigortalının iş kazası sonucu %100 iş göremez ve bakıma muhtaç duruma gelmesi nedeniyle maddi ve manevi zararının, sigortalının eşi olan davacı kadının eşinin bu duruma gelmesi nedeniyle manevi zararının, bilahare sigortalının bu kazaya bağlı olarak ölümü nedeniyle hak sahibi olan davacıların maddi ve manevi zararlarının giderilmesi istemine ilişkindir.

Sigortalının başkasının yardımına muhtaç olması nedeniyle, **ölüm tarihine kadar brüt asgari ücretle bakıcı giderinin hesaplanması gerektiği**, sigortalının bakıcı gideri dahil tüm maddi zararı belirlendikten sonra koşulları varsa Borçlar Kanununu 43-44.maddelerine göre indirim yapılabileceği dairemizin yerleşmiş görüşlerindedir. Bu nedenle sigortalının bakıcı giderinin aylık **brüt asgari ücretin tamamı yerine yansının esas alınarak hesaplanması hatalı olmuştur**. Sigortalının bakımının karısı tarafından yapılmasının diğer bir deyişle üçüncü bir kişi tarafından yapılmamasının tek başına takdiri indirim nedeni olamayacağı da açıktır.

Mahkemece bu maddi ve hukuki olgulara aykırı biçimde yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

21.HD. 27.3.2007 E. 2007/3976 K. 2007/5212

BAKICI GİDERİ

Davacının başkasının yardımına muhtaç olması nedeniyle asgari ücretle bakıcı gideri hesaplanması doğru ise de, bakıcı giderinin ödenmesi sırasında bakıcıyı çalıştıran davacının brüt asgari ücret kadar bir ödeme yapmasının gerektiği düşünülmelidir. (5510/m.19/3)

Dava iş kazası sonucu yardıma muhtaç %100 oranında meslekte kazanma gücünü kaybeden sigortalının maddi ve manevi tazminat istemlerine ilişkindir.

Davanın yasal dayanağı 5510 sayılı Yasa'nın 19. maddesidir. Anılan maddeye göre iş kazası veya meslek hastalığı sonucu oluşan hastalık ve özürlü nedeniyle Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurulları tarafından verilen raporlara istinaden Kurum sağlık kurulunca meslekte kazanma gücü en az %10 oranında azalmış bulunduğu tespit edilen sigortalının sürekli iş göremezlik gelirin hak kazanacağı, iş kazası ve meslek hastalığı sonucu sürekli iş göremezlik hallerinde meslekte kazanma gücündeki kayıp oranının belirlenmesine ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer usul ve esasların Kurum tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenleneceği bildirilmiştir. Bu yasal düzenleme gereğince düzenlenen Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği'nin 45. maddesinde sürekli iş göremezlik gelirin iş kazası veya meslek hastalığı sonucu oluşan hastalık ve özürlü nedeniyle Kurumca yetkilendirilen sağlık hizmeti sunucularının sağlık kurulları tarafından verilen raporlara istinaden Kurum Sağlık Kurulunca meslekte kazanma gücü en az %10 oranında azalmış bulunduğu tespit edilen sigortalıya bağlanacağı bildirilmiştir.

İş kazası sonucu sürekli iş göremezlik nedeniyle sigortalının maddi tazminatının hesaplanmasında, gerçek ücretin esas alınması koşuldur. Gerçek ücretin ise; işçinin kıdemi ve yaptığı işin özelliği ve niteliğine göre işçiye ödenmesi gereken ücret olduğu, işyeri veya sigorta kayıtlarına geçmiş ücret olmadığı Yargıtay'ın yerleşmiş görüşlerindedir.

Davacının başkasının yardımına muhtaç olması nedeniyle asgari ücretle bakıcı gideri hesaplanması doğru ise de, bakıcı giderinin ödenmesi sırasında bakıcıyı çalıştıran davacının brüt asgari ücret kadar bir ödeme yapmasının gerektiği düşünülmeden bakıcı gideri olarak asgari ücretin brütü yerine neti kadar harcama yapılacağı kabulü ile net asgari ücretle bakıcı giderinin hesaplanması da hatalıdır.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözönünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup, bozma nedenidir.

21.HD. 05.10.2010, E. 2010/2446 K. 2010/9450

BAKIM GİDERİNİN HESAPLANMASINDA İZLENECEK YÖNTEM

Başkasının bakımına muhtaç davacı için bakım giderinin olay tarihinden itibaren hesaplanması gerekir.

Bakım giderinin işgücü kaybından doğan maddi zararın %50'si ile sınırlandırılacağına kabulü yanlış olup, bakıcı giderinin tamamının hesaba katılması gerekir. Anılan yasa maddesindeki kural, ancak SSK'nın 506 Sayılı Yasa'nın 26. maddesine göre Kurum'un açacağı rücu davalarında istenebilecek olan tazminatın hesaplanmasında söz konusu olabilir.

Zararlandırıcı sigorta olayı sonucu davacının % 100 oranında meslekte kazanma gücünü kaybettiği ve başkasının bakımına muhtaç olduğu uyuşmazlık konusu değildir. Uyuşmazlık, bilinen devrede bakıcı giderinden kaynaklanan zararın tazminat hesabında dikkate alınıp alınmayacağı ve bakıcı giderinden kaynaklanan zararın, meslekte kazanma gücü kaybından doğan zararın %50'sinden fazla olup olmayacağı noktasında toplanmaktadır. 506 Sayılı yasanın 20/son maddesindeki düzenlemeye göre "sürekli kısmi veya sürekli tam iş göremez durumdaki sigortalı başka birisinin sürekli bakımına muhtaç ise sürekli iş göremezlik geliri %50 artırılır". Ancak bu maddedeki düzenleme 506 sayılı yasanın 26. maddesine göre Kurumun açacağı rücu davalarında istenebilecek tazminatın belirlenmesinde dikkate alınabilir. Çünkü kurum halefiyet prensibi gereği işverenden ancak iş kazası sonucu bağladığı gelirin 506 sayılı yasanın 22. maddesine göre hesaplanacak peşin sermaye değerini isteyebilir. Sigortalı tarafından iş kazası sonucu sürekli iş göremezlik nedeniyle işverene yönelik olarak açılan tazminat davaları ise Sosyal Sigortalar Kurumunca karşılanmayan zararın giderilmesini amaçlar. Davanın bu niteliğine göre bakıcı giderinin meslekte kazanma gücünün kaybından doğan zararın "%50'si ile sınırlandırılmayacağı, bakıcı giderme ilişkin zararın tamamının hesaba katılması gerektiği açıktır. Öte yandan bakıma muhtaçlık zararlandırıcı sigorta olayı sonunda ortaya çıktığına göre bakım giderinin de olay tarihinden itibaren hesaplanması gerektiği dolayısıyla bilinen devrede de bakıcı giderinden kaynaklanan zararın hesaplamada dikkate alınması gerektiği ortadadır.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular göz önünde tutulmaksızın yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

21.HD. 4.4.2006 E. 2006/1892 K. 2006/3436

İŞ KAZASI NEDENİYLE % 100 ORANINDA MALULİYET BAKICI ÜCRETİ

Davacı işçi, iş kazası nedeniyle % 100 malül kaldığından, asgari ücretten hesaplandırılacak bakıcı ücretinin de davalıdan tahsili gerekir.

Davacı geçirdiği iş kazası sonucu % 100 malül kalmış ve yardıma muhtaç durumda bulunduğu belirlenmiştir. Mahkemece bu yön dikkate alınarak asgari ücret esas alınmak suretiyle hesaplandırılarak bakıcı ücretinin de davalıdan tahsiline karar vermek gerekirken yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsiz olup, bozmayı gerektirmiştir.

9.HD.22.03.1994 E. 1993/10977 K. 1994/4102